

عنوان مقاله:

آسیب شناسی وضعیت سیاسی- اجتماعی عصر صفوی از دیدگاه ملاصدرا

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ایرانشناسی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسنده:

یحیی بوذری نژاد - استادیار دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

ملاصدرا، بنیان‌گذار حکمت متعالیه، دیدگاه‌هایی درباره اجتماع دارد. بر خلاف نظر کسانی که معتقدند، اجتماع در نظر ملاصدرا مغفول مانده و او صرفاً به مباحث غیر دنیوی توجه نموده. ملاصدرا با دقت حوادث اجتماعی دوران خود را زیر نظر داشته، به آسیب‌شناسی اجتماع پیرامون خود پرداخته؛ و برای اصلاح امور به بیان راهکار پرداخته است. در نظر ملاصدرا آسیب مهم جامعه دوران آن است، که کسانی که به حق سزاوار رهبری مردم هستند، بر مسند نیستند. او ریاست را حق کسی می‌داند، که به باطن و ظاهر دین عالم باشد؛ به نحوی که اگر عالمی به تنهایی یکی از آن دو بعد را دارا باشد، شایسته رهبری نیست. در نظر او ریاست واقعی جامعه بر عهده پیامبر و پس از او امامان و سپس مجتهدین است. از آنجا که ملاصدرا هدف متعالی جامعه را دست یافتن مردم به معرفت می‌داند، تلاش می‌کند معارف دین را با زبان برهان و منطق تبیین کند و به این وسیله، با ظاهرگرایان و باطن‌گرایان به مبارزه پرداخته است. بنابراین، باید گفت از آن حیث که آثار ملاصدرا در صدد اصلاح معرفت مردم جامعه بوده است، به حق باید او را یک متفکر اجتماعی نیز لحاظ نمود.

کلمات کلیدی:

ملاصدرا، عالم دینی، مدینه فاضله، جامعه ایرانی، صفویه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1404748>

